Št. 33. V Gorici, v soboto dne 23. aprila 1904. Letnik VI.

Izhaja vsa torek in soboto ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejeman ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekališču po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petit-vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič. Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Centralna posojilnica v Gorici.

(Konec.)

G. predsednik je potem razjasnil razne točke poročila načelstva o poslovanju „Centralne posojilnice“, med tem tudi točko čistega dobička in „Krojaške zadruge“. Gledé prvega je rekel, da se ni nikakor čuditi, da je dobiček z ozirom na druge zavode manjši nego bi se pričakovalo, ali pomisliti je treba prvič, da pobira posojilnica le majhen upravni prispevek, drugič pa, da odpade velik del poslovanja na denarno vzravnavo s posojilnicami na deželi, kjer dela posojilnica le s $^1/_2$% dobičkom, kajti vloge posojilnic obrestuje po $4^1/_2$% navzlic temu, da so naložene na tekoči račun. „Centralna posojilnica“ ne nabira dobičkov, katere pusti, naj se rajši stekajo v reservne zaloge posojilnic na deželi, kajti nje naloga je moralno in materijalno podpirati pridružene posojilnice.

Kar se pa tiče „Krojaške zadruge“ v Gorici, je ta zadeva vsled tedanje polemike javnosti dovolj poznana. „Centralna posojilnica“, katera je takrat zadrugi v njenih stiskah priskočila na pomoč, je zadrugo ne samo rešila propasti, v katero jo je hotela pahniti nasprotnikova slepa strast, marveč je pomagala tudi preurediti sistem gospodarjenja v zadrugi. Da se je ta sponesel, dokazuje gotovo tekoči račun „Krojaške zadruge“. Kakor je iz poročila razvidno, se je zadrugi z obrestmi vred posodil znesek nad K 109.000; na te je zadruga vrnila do sklepa upravnega leta okroglih K 50.000, tako, da je bila ob novem letu dolžna še nad K 59.000. Opombo g. poslovodje, da znaša ta dolg danes le še K 45.000, smemo vzeti z zadovoljstvom na znanje, kajti to dejstvo kaže, da se zadruga neprestano razdolžuje in da v dogledni dobi poravna ves svoj dolg. „Krojaška zadruga“ medtem izplačuje brezpogojno odpovedane deleže, „Centralna posojilnica“ pa ukupuje tudi take deleže, ki so pač odpovedani, a niso vsled zakona še zreli za izplačilo.

Ker se nihče ni oglasil k besedi, je predsednik občnemu zboru predlagal, da se potrdijo računi za l. 1903 in da se istotako potrdi tudi predlog načelstva glede razdelitve čistega dobička, ki je naveden v poročilu. Občni zbor je pri glasovanju soglasno potrdil račune in predlog načelstva glede vporabe čistega dobička.

Nadalje je razjasnil g. predsednik postanek in dosedanji razvoji „Centralne posojilnice“. V soglasju z voditelji gospodarske organizacije na Kranjskem, ki so nam leta 1899 oskrbeli pravila, osnovali smo leta 1900 „Centralno posojilnico“ kot posojilnico za se in kot zvezo posojilnic in drugih gospodarskih zadrug na Goriškem z namenom, da se osredotoči v nji, kakor je v pravilih rečeno, gospodarska organizacija na Goriškem, ter da ji pristopijo vse posojilnice in zadruge na Goriškem, ako ne celo na vsem Primorskem. Vladine zahteve in novi revizijski zakon so dali povod, da se je zveza odcepila od „Centralne posojilnice“ ter ustanovila se kot posebna zadruga z imenom „Goriške zveze“. To ni nič novega in nič različnega od tega, kar se je bistveno že iz početka nameravalo. „Goriška zveza“ ni delala ne tajno, ne zahrbtno in ni segala v druge dežele, da bi delala konkurenco, ampak je javno vabila k pristopu v zmislu dogovorov, ki so se vršili, ko se je ustanavljala „Centralna posojilnica“. Kdor drugače trdi, ne pozna zgodovine in namena tega zavoda in potij, po katerih je do zdaj hodil. Ponosni smemo biti na prve korake, katere smo storili v zadružništvu, in upati smemo, da se naše podjetje razvije v obširno drevo, pod katerim dobijo potrebno varstvo gospodarske koristi. „Centralna posojilnica“ je nehala delovati kot zveza; na njeno mesto je stopila s čilimi močmi „Goriška zveza“, kateri želimo najlepši razvoj. Dosedanji njeni uspehi pričajo, da uživa med gospodarskimi zadrugami potrebno zaupanje, katero ji podeli moč, da reši častno svojo nalogo. Pristopile jej niso le posojilnice in zadruge, ki so bile do zdaj v „Centralni posojilnici“, ampak tudi druge, tako da v kratkem času dobrih dveh mesecev njenega obstoja ima že širšo podlago od njene prednice. Ta okoliščina, kakor tudi previdnost mož, katerim je izročena, so nam poroštvo, da bo dobro uspevala, kar jej vsi želimo.

Nato je sledila volitev nadzorstva. Dr. Gregorčič predlaga, naj izreče občni zbor odstopivšemu nadzorstvu, osobito pa g. prof. J. Čebularju in dr. F. Kosu, ki sta — pooblaščena po nadzorstvu — jako natančno delovala skozi celo leto ter pregledovala posojilnično poslovanje, popolno zaupanje in zahvala za njun trud. Občni zbor je živahno pritrdil in sprejel ta predlog. Na predlog zborovalca g. posl. Grča je občni zbor soglasno izvolil sledeče gospode v nadzorstvo: prof. Jakob Čebular, dr. Fran Kos, Josip Vidmar, Josip Mašera in dr. Andrej Pavlica.

Rešilo se je še nekaj drobnih vprašanj internega značaja, na kar so se zborovalci okoli poludne razšli.

Videm odgovarja.

II.

Prehajajé k svoji glavni nalogi poudarja E. Pico, da hoče navesti nekatera števila v dokaz, da bi bila koristna železniška črta, katero si želi vzhodna Furlanija, ter na ta način dokazati neutemeljenost E. Holzer-jevih trditev.

Trdili smo — piše Pico — da bi bila proga od Čedada do avstrijske meje 13 km dolga in ona od meje 4 in pol km, ter da bi prva stala 5 milijonov lir, druga pa 2,500.000 K. Da bi dokazali nasproti E. Holzer-ju resničnost in verodostojnost teh števil, poslužimo se tehnično-trgovskega poročila, katero je izdalo železniško ministerstvo povodom zgradbe bohinjske železnice in iz katerega se razvidi, da celo na črti Celovec-Jesenice in Jesenice-Gorica ne dosežejo stroški za vsak kilometer železnice povprek 600.000 K, in gotovo je, da bi ne znašali stroški na črti od Kanala do italijanske meje, kjer so terenske razmere dosti ugodnejše, več nego 500.000 K. Izdatki na črti Gorica-Rihemberg-Trst so preračunani celó povprek le na 340.000 K kilometer.

Na podlagi teh vladnih podatkov dokazuje Pico, da vsa železnica od Vrhnike do Sv. Lucije in dalje do Čedada bi stala jedva 29 milijonov K, s čemur pobije neovrgljivo pretiranost E. Holzerjevih zadevnih podatkov.

Za nas bolj zanimivi nego ti podatki so oni, katere podaje E. Pico glede oddaljenosti ljubljanskega mesta od Vidma. Tu hočemo te podatke natanko objaviti v dokaz, kako površno je E. Holzerjevo delo.

Daljava od Ljubljane do Vidma znaša po sedanji zvezi in sicer: od Ljubljane do Kormina 179 km, od Kormina do Vidma 21 km, skupaj torej 200 km. Po idrijsko-kanalski zvezi bi znašala oddaljenost: od Ljubljane do Vrhnike 19 km, od Vrhnike do Sv. Lucije 64 km, od Sv. Lucije do Kanala 14 km, od Kanala do italijanske meje 5 km, od meje do Vidma 29 km, skupaj torej 131 km, kar daje 69 km zboljška. Zveza čez Jesenice kaže: Ljubljana-Jesenice 64 km, Jesenice-Kanal 70 km, Kanal do meje 5 km, od meje do Vidma 29 km, skupaj torej 161 km. Zveza čez Jesenice-Gorico-Kormin do Vidma brez navedene proge med Kanalom in Čedadom bi znašala pa: Ljubljana-Jesenice 64 km, Jesenice-Gorica 98 km, Gorica-Kormin 12 km, Kormin-Videm 21 km, skupaj 195 km.

Ako bi se dozidala železnica Gorica-Červinjan, katero zagovarjajo tako toplo mestni očetje goriški, bi imeli sledečo zvezno daljavo med Ljubljano in Červinjanom in sicer: Ljubljana-Jesenice 64 km, Jesenice-Gorica 98 km, Gorica-Červinjan 29 km, skupaj 191 km, dočim znaša sedanja zveza čez Nabrežino do Kormina le 179 km in po črti Nabrežina-Tržič do Červinjana le 162 km.

Pisatelj povdarja dalje, da je posnel iz Holzer-jeve brošurice, da se namerava graditi postranska proga od Štanjela čez Razdrto v Postojno, oziroma čez Bukovje do Vrhnike, katero zahtevajo vojaški krogi; dvomi pa, da bi bila ta proga, kakor trdi E. Holzer, le 62 km dolga. Toda tudi ako bi bilo to res, bi znašala potem daljava med Ljubljano in Vidmom 137 km, in med Ljubljano in Červinjanom 133 km, kajti dodati je daljavi Vrhnika-Štanjel še 19 km od Ljubljane do Vrhnike in 23 km od Štanjela do Gorice.

Opomniti je pa, pravi Pico, da take lokalne železnice, zgradjene v vojaške svrhe, ne dajajo glede skrajšanja daljav nobenih ugodnosti, ker je prestopanje z jedne železnice na drugo zamudno, kar smo tudi mi že povdarjali. Pomisliti je tudi, da najkrajše zveze niso vedno tudi najceneje, posebno tam ne, kjer so lokalne črte v rokah različnih upravnih činiteljev, ki nimajo interesa za mednarodne zahteve.

Ugovarjalo bi se lahko, da isto velja tudi za zvezo Ljubljana-Vrhnika-Sv. Lucija-Čedad in Videm; toda Pico pravi, da temu ni tako, ker bi bila ta črta v rokah jedne administracije v Avstriji in jedne v Italiji, kateri bi imeli gotovo večji interes na tem, da bi složno postopali glede na zvezo vlakov tu in tam, takó, da bi vsa črta odgovarjala le velikemu skupnemu mednarodnemu podjetju.

Pico naglaša tudi z veseljem, da se je E. Holzer izjavil, da videmska črta bi nič ne škodovala Gorici, in pričakuje, da se ji torej od te strani ne bodo delale ovire. Sicer pa pravi tudi, da Gorica ima lepo prihodnost pred seboj, ker mora postati postajališče in skladišče za ves promet med Avstrijo in Italijo, in misli, da zveza Gorice s Červinjanom nima za Gorico nobenega pomena.

Iz vse razprave pa je razvidno, da Gorica bi imela škodo od že večkrat imenovane videmske zveze in da naglaša Pico nasprotno le ad captandam benevolentiam.

Dalje polemizuje pisatelj označene brošure s Trtom, dokazuje, da bi se videmski projekt nikako ne dotikal njegovih interesov ter pobija konečno tudi Holzerjevo trditev, da bi bila najugodnejša zveza med Rimom in Dunajem ona čez Kanal, Gorico in Červinjan. S števili na dlani mu dokazuje, da se E. Holzer zelo moti, kajti zveza med Glondorfom in Pontebo v Mestre znaša 297, čez Gorico-Červinjan 298 in čez Videm bi znašala po novi zvezi le 289 km.

Toda ker nas ta polemika manj zanima, je nočemo tu dalje označiti ter končujemo z opombo, da bi se najugodnejše rešilo to vprašanje za slovensko stran naše domovine, ako bi se podaljšala vrhniška železnica do Ajdovščine ter bi se tam cepila v dve progi, od katerih jedna bi peljala čez Idrijo k Sv. Luciji in od tod dalje, druga skozi Vipavo in Št. Vid v Ajdovščino.

Dopisi.

Iz goriške okolice, 14. aprila 1904. — (Konec). — Više gori sem izjavil, da ne smejo pravi „Narodni piruhi“ gmotno škodovati nijednemu Slovencu. Tvoji piruhi imajo pa tudi ta greh na svoji vesti. Ti veš sam, da so v vašem mestu manjše krčme večinoma v slovenskih rokah. V te krčme je zahajalo prej jako mnogo gostov, katere poganjaš zdaj ti v svoje „Narodne piruhe“. Ali misliš, da je to tem slovenskim krčmarjem na korist? Le pojdi jih poslušat le, kako te proklinjajo! In prav imajo. In tako oškodovanje lastnih slovenskih someščanov imenuješ ti še „Narodne piruhe“! To so zares krasni nazori o jednakem pravu človeškem! Jeden naj strada, da se drugi redi in pase, in stradajoč naj še vesel vriska, da se njegova nesreča proslavlja z „Narodnimi piruhi“!

V teh dopisih minulega tedna ponatisnena tvoja „pridiga“ obsega še en stavek, h kateremu se moram vrniti. Ta tvoj stavek slove: „V čast mnogih rojakov druge politične stranka moram priznati, da z grozo obsojajo brezvestno besnenje po „Gorici“ ter dejanski dokazujejo, da se ne strinjajo ž njo“. — Tako ti, prijatelj! O revček, kako se ti motiš! Jaz pa vem, da je ravno nasprotno res. Najboljši dokaz je pač le dejstvo, da se ti dopisi objavljajo redno že o s e m m e s e c e v, da jim uredništvo dosledno odkazuje prvo mesto med dopisi. Jaz vem, da te dopise odobrujejo celo krogi, ki ti stoje v tej zadevi najbližje, jaz vem, da te dopise z veseljem čitajo celo možje, katere si hotel izza časa razkola posebno počastiti, jaz vem še veliko več, ali raje molčim, ker nisem prijatelj samohvale, za katero bi se utegnilo smatrati moje govorjenje. Le tega ne pričakuj, prijatelj, da pojde kdo v brezobzirnosti tako daleč, da stopi pred te z „Gorico“ v roki ter ti pomoli te dopise pod nos, rekoč: „O ti dopisi so zlata vredni“! — Le ne varaj se prijatelj! Ni vse zlato, kar se sveti, tudi ni laž, kar se ne reče v obraz. Na to stran dovolj! —

Če res nekateri pristaši naše stare narodne stranke kakošenkrat zahajajo v tvoje „Narodne piruhe“, ne sledi še, da z grozo obsojajo brezvestno besnenje po „Gorice“. So pač tu vmes drugi vzroki. Nekateri zahajajo tje, ker so že prej zahajali, ko teh prostorov še ti nisi prekrstil v „Narodne piruhe“. Nekateri zahajajo zarad drugih gospodov konsortistov, ki so imeli smolo, da so stopili s tabo v podjetno družbo. Nekatere vabi morda v tvoje „Narodne piruhe“ njih subjektivno mnenje, da vsaj nekoliko manjšajo ali vsaj zaustavljajo blamažo, katero si naprtil našemu narodnemu imenu s kokodakanjem o „Narodnih piruhih“. To bodo morda tisti naši somišljeniki, ki uporabljajo svoje proste ure v lastno izvedrilo, misleč, da je v sedanjih, vsled tvojega razkola podivjalih časih, vsako javno narodno delo skrajno nehvaležno, tisti somišljeniki, kateri niso vsled svojega nenastopanja v javnosti občutili še tvojega „pasjega biča“, katerim navzočnost tvoje splošno nepriljubljene osebe ne

vzbuja toli neprijetnih spominov, kakor onim, ki so vsled tvojega javnega delovanja za narod postali tarča tvojega terorizma in tvoje maščevalnosti. Med naše somišljenike in obiskovalce svojih „Narodnih piruhov“ pristevaš tudi one, kateri res simpatizujejo z našo pošteno staro narodno stranko, kateri so pa toli občutljivi, da se tresejo pred tvojim strupenim peresom v „Soči“. Ti so torej pristne žrtve tvojega revolveržurnalističnega terorizma.

Naj ti-le v glavnem našteti vzroki, da nekateri naši somišljeniki zahajajo v tvoje „piruhe“, zadoščajo. Saj dovolj dokazujejo, da so le pobožne želje, ako se tolažiš, da se zarad tega s temi dopisi ne strinjajo. Strinjati se s temi dopisi in zahajati v „Narodne piruhe“ niste pač reči, ki bi se izključevali. Ti dopisi niso obrnjeni proti „Narodnim piruhom“, ampak proti tebi. „Gorica“ ti je že dovolj jasno povedala, da je le ena stena, ki loči „Narodne piruhe“ od vseh mestnih Slovencev, in ta stena si ti, prijatelj moj. Tvoje besnenje po „Soči“ od razkola sem je bilo tako, da se je pristudilo vsakemu, kdor ima še kaj želodca. Še na cesti te ne marajo ljudje srečavati, zdaj pa naj gredo še v gostilno, kjer se koračiš in šopiriš kakor kak štandrežki puran!! A. K.

Iz Sovodenj. — (Volitve v občinsko starešinstvo razveljavljene.) — Danes hočem razkriti, kako je naše županstvo oziroma župan, samo zakrivilo razveljavljenje občinskih volitev s tem, da je že v predpripravah postopalo protipostavno.

Ko je bilo oznanjeno, da so imeniki razpostavljeni volilcem v pregled, so si jih šli naši možje ogledat. A kaj so našli? Mesto imenikov, našli so davkarski prepis volilcev, kateri imajo volilno pravico. Tu je bilo vse zapackano, vse zmešano, niti podobno imenikom. V tem davkarskem razkazu je bil volilec s svinčnikom pri strani zaznamov , v kakem razredu ima volilno pravico, tako, da kdor je hotel vedeti, v kakem razredu sme voliti, je moral preobrniti ves razkaz. Že tu je županstvo postopalo proti jasnim določilom § 17. obč. volilnika, kajti omenjeni paragraf pravi, da mora biti vsak razred posebe pisan. Naši možje so tudi izvedeli, da niti reklamacijska komisija se ni volila, katero jasno zahteva § 17. tretji odstavek. — Proti vsem tem protipostavnostim so se seveda naši možje pritožili in vspeh je bil ta, da so se imeniki na čisto prepisali in da se je tudi izvršila volitev reklamacijske komisije. — Na vprašanje, zakaj se je razgrnilo volilcem v pregled tisto spako, ki ni bila niti od daleč imenikom podobna, in zakaj se ni izvolila reklamacijska komisija, se je odgovorilo: To ni bilo še nikoli, imeniki so se zmerom tako razgrinjali, to je za Sovodnje novotarija itd. A novotarija je? Verujemo! Saj poprej ste uganjali, kar ste hoteli. Poprej tudi če ni bilo še te spake razgrnjene, je bilo tudi prav. Kaj ne, da je tako? Od zdaj naprej pa ne bo več tako! Kaj ne, da se Vam zdeha po tistih lepih, zlatih časih, ko se ni nobeden brigal za nič, in je vse bilo tako, kakor je hotela — botra in kompari? Oh, zdaj pa nikdar, nikdar več, veselje preč, je preč!...

Prišel je dan volitve. Ob določeni uri ni prišel še nobeden volilec na volišče, razen župana, petega podžupana (kateri je zapleten v afero bek, katero sem zadnjič omenil), in dva ali tri volilci. Župan, meni nič tebi nič, izjavi petemu podžupanu, da on ne bo vodil volitev, da preputi njemu (podžupanu), da ima važne opravke v Gorici. Naš podžupan pa se je branil vsprejeti ta posel, češ, da imajo drugi podžupani pred njim pravico do te časti. Konečno pa se je dal pregovoriti, vsprejel po županu vsiljeno mu ponudbo in tako vodil celo volitev. — Poglejmo pa zdaj, kaj je o tej zadevi naš župan sporočil c. kr. oblastim. On pravi v pojasnilu, da ko je videl, kako agitacijo so vprizorili naši pristaši proti njemu, mu je kazala previdnost, odstraniti se. — Ne morem najti dovolj rezkih besed, da bi po zaslugi ožigosal tako trditev našega župana. Gosp. župan, kaj so Vam mogoče naši volilci žugali, pretili? Mogoče li so prišli na volišče z gorjačami, kosami in srpi, ko Vam je kazala previdnost, da ste se odstranili? Vsega tega ni bilo, ampak samo kislo grozdje je bilo. Naši volilci so bili res oboroženi z gorjačami, kosami in srpi, a v obliki glasovnic, na katerih nismo videli Vašega priimka. Vi ste se hoteli izogniti veliki brci, katero bi Vam zadali naši volilci. Ali vedite, da tej ne utečete; prej ali slej jo boste tako dobili, da jo boste dolgo, dolgo pomnili. Podžupanu ste rekli, da imate važne opravke v Gorici, a ljudje so Vas videvali po mestu pohajati. Ta je res lepa: Župan nima časa voditi volitev! Človek ne ve, ali bi se smejal, ali kaj! Če kje, mora gotovo pri volitvi biti župan; in vsak župan, če se le količkaj zaveda svojega dostojanstva, pusti vsa svoja domača opravila in pride izvrševat svoje županske dolžnosti. — Oblasti ste „nafarbali“, da Vam je kazala previdnost se odstraniti in ne voditi volitev; podžupanu pa ste rekli, da ne boste volitev vodili, ker imate „važna“ opravila v mestu. — Naj omenim še, da ko je bil župan na volišču in mu je kazala „previdnost“, da se odstrani, so bili tam samo 3 ali 4 volilci, ki pa mu niso niti žal besede rekli, katerih se je pa naš župan „bal“, da ga ne snejo v solati! Ej, farbarji, farbarji! (Konec pride.)

Gospodarnik.

Politični pregled.

Notranji politični položaj.

Naš notranji politični položaj je danes ravno isti, kakor je bil pred Veliko nočjo. Trud Poljakov, da bi približali nekoliko Čehe in Nemce, bil je dosedaj popolnoma brezuspešen. Vlada pa ni niti zganila z mezincem, da bi se poravnala nasprotja med njo in med Čehi, ali pa med Čehi in med Nemci. Zdi se, da se dr. Körber najbolje počuti pri sedanjih razmerah in da sta on in § 14. najboljša prijatelja. Z ozirom na vse to so torej Čehi in ž njimi združeni Jugoslovani sklenili nadaljevati tudi po Veliki noči obstrukcijo, dokler se razmere ne spremene. Poljaki zahtevajo baje, da se kot prva točka postavi na dnevni red sprememba državnozborskega poslovnika. Temu se pa Nemci dozdaj odločno upirajo, posebno ker bi nov državnozborski poslovnik onemogočil vsako obstrukcijo. Nemci pa tega nočejo. Oni bi hoteli tak državnozborski poslovnik, ki bi onemogočil obstrukcijo vseh drugih strank, a jo dovolil le Nemcem. Taki so in ostanejo Nemci vedno, dokler jim bodo hodile avstrijske vlade povsod in pri vsaki priliki na roko ter jih podpirale v vseh njih krivičnih zahtevah. Ali Slovani so se naveličali teh krivic in se zavedajo popolnoma svoje važnosti v državi. Slovani so se odločili storiti jedenkrat konec avstrijskim nenaravnim odnošajem, vsled katerih je morala dosedaj večina avstrijskega prebivalstva tako plesati, kakor je zahtevala manjšina, katero tvorijo v Avstriji Nemci. Avstrijski Slovani so imeli dosedaj vedno pred očmi državne koristi in so pogostoma svoje koristi zapostavljali državnim. A ker so se konečno prepričali, da bi nadaljno zapostavljenje lastnih koristi konečno uničilo tudi same njih, so se odločili za to, da hočejo odslej najprej skrbeti za svoje lastne koristi, dočim naj skrbe za državne koristi oni, ki so v to poklicani, namreč vlada.

Državni zbor.

V torek se je sešel naš državni zbor. Parlamentarni položaj pa se ni tekom velikonočnih počitnic prav nič spremenil. Čehi obstruirajo nadalje in jih pri tem podpirajo tudi Jugoslovani, kakor se je to sklenilo že pred Veliko nočjo. — Prva seja poslanske zbornice, ki je trajala 6 ur, izpolnila se je s čitanjem interpelacij in nujnih predlogov. Vlada je predložila zakonski načrt glede razširjenja tržaške luke, katero bode stalo kakih 46 milijonov kron. Potem je došel zbornici od ministerskega predsednika dopis, s katerim se poziva zbornica, da izvoli prej ko prej svoje člane v avstrijsko delegacijo. Med interpelacijami je tudi ona poslanca Bianchinija, ki zahteva od vlade, naj pove zbornici, kaj se je dogovorilo zadnje dni v Opatiji na sestanku našega ministra za zunanje zadeve z italijanskim ministrom Tittonijem v zadevi uvažanja italijanskih vin v našo državo, in kaj je v tem pogledu dosegel italijanski senator Miraglia, ki se je mudil več dni v Budimpeti in na Dunaju. — Tudi v sredo je bila seja. V svrho obstrukcije bila so na dnevnem redu poimenska glasovanja, tičoča se doslovnega čitanja došlih ulog, interpelacij in nujnih predlogov ter zabilježenja istih v sejni zapisnik. Potem pa se je nadaljevala razprava o nujnem predlogu poslanca Dvořaka glede spopolnitve češkiih višjih šol. Pri ti priliki govoril je tudi poslanec Lenassi o italijanskem vseučilišču. — Za včeraj zvečer pa so bile postavljene na dnevni red volitve v delegacije.

Včeraj popoludne bila je izvanredna seja poslanske zbornice. Na dnevnem redu so bile volitve v delegacije. Zbornica je bila nenavadno dobro obiskovana, in tudi na galerijah bilo je zbranega vse polno občinstva. Vsi so bili radovedni, kako se bodo izvršile volitve, ker so radikalni Čehi sklenili, da jih hočejo preprečiti. Koj v začetku seje dobil besedo dr. Stranky, ki je odločno protestiral proti postopanju zborničnega predsednika, ki je kar na svojo roko določil izvanredno sejo, ne da bi za to vprašal zbornico. Stransky je zahteval, naj se seja zaključi in naj se skliče druga redna seja. Glasovalo se je o tem predlogu po imenih, ki pa je bil odklonjen. — Nato je govoril posl. Choc, ki je isto tako stavil dva obstrukcijska predloga, katera pa ni hotel staviti predsednik na glasovanje. Zaradi tega nastalo je v zbornici strašno kričanje, žvižganje in razbijanje. Neki poslanec zagrabil je posodo, v katero so se imele polagati glasovnice, jo zagnal v zrak, tako, da je padla pa predsednikovo mizo. Predsednik je bil primoran pretrgati sejo za pol ure. Ko se je seja zopet nadaljevala, je predsednik stavil Chocova predloga na glasovanje, ki sta pa bila odklonjena. Nato so se pa vsejedno izvršile volitve. Za goriško je bil izvoljen za delegata posl. Lenassi, za njegovega namestnika Antonelli.

Bivši minister dr. Rezek proti dr. Körberju.

Bivši češki minister, državni poslanec dr. Rezek ima jutri v Nemškem Brodu shod. Govoril bo odločno proti dr. Körberju.

Angleški prestolonaslednik na Dunaju.

Princ in princezinja Wales, t. j. angleški prestolonaslednik s svojo soprogo, prišla sta v torek na Dunaj in sta bila tri dni gosta našega cesarja. Tajni policisti so ju spremljali na vseh potih.

Rusko-japonska vojska.

Po zadnji katastrofi, ki je zadela Ruse pred Port Arturom, se ni dogodilo na Daljnem vztoku nič posebno važnega, ali bolje rečeno, prišlo ni z bojišča nobenih zanimivih poročil. So pač poročila o gibanju ruskih in japonskih vojnih čet, ki so pa skoro gotovo vsa izmišljena, kar dokazuje to, da si drugo drugemu nasprotuje. — Japonci so hoteli te dni 40 milj daleč od Port Artura izkrcati vojake. Nekateri listi so poročali, da se jim je ta poskus tudi posrečil. A danes je dognana stvar, da je ravno nasprotno resnica. Iz Petrograda se namreč poroča, da so Japonci pač poskusili se izkrcati, a se jim je ta poskus temeljito ponesrečil. Iz Petrograda se namreč brzojavlja, da so poskusili Japonci 40 km severno od Port Artura izkrcati svojo armado, nahajajočo se na šest transportnih ladijah, katere ste spremljali dve križarki. Toda izkrcujoče Japonce so Rusi napadli in pognali nazaj na ladije z velikimi izgubami. 200 Japoncev je bilo ujetih, 60 pa ubitih. Na ruski strani je bilo 20 ranjenih in 7 ubitih.

* * *

Admiral Skridlov se je napram dopisniku pariškega „Matino“ izrazil, da ni izključeno, da bi se ne odločil za svoje glavno taborišče v Vladivostoku, kjer se nahaja izborna eskadra oklopnic križark. — O katastrofi „Petropavlovska“ je rekel Skridlov, da ta nesrečni slučaj nima primere v zgodovini mornarice vsega sveta; vsi načrti in vsa važna poročila o japonski mornarici so uničeni. Moja nesrečna domovina, je končal, je s tem grozovito prizadeta, vkljub temu zaupam v bodočnost in vspeh svoje misije, katero sta mi izročila car in domovina. Bog me bode varoval in me vodil k zmagi.

* * *

Ob reki Jalu je prišlo zopet mej obema predstražama do streljanja. Dne 16. t. m. je bilo v taki praski ubitih 6 Japoncev. V noči od 18. t. m. je prišlo zopet do malega boja, čegar vspehi so neznani. Japonske predstraže se preoblečejo kakor mirni prebivalci; ovijejo se namreč s slamo; tudi kličejo po noči ruske predstraže v ruskem jeziku, da tako izvedo za njihovo postajo.

* * *

Iz Čifu se poroča: Gibanje sovražnih vojnih ladij pri Modrih otokih potrjuje v Port Arturju sumnjo, da pričakuje admiral Togo, ki vodi sam operacije, važnih vojaških transportov, katere skuša zavarovati. Vtrdbe skušajo preprečiti njegov načrt, vsled česar se sliši često grmenje topov.

* * *

Hčerka Makarova, lepa 17letna gospodična, ni izgubila samo svojega očeta, ampak tudi svojega zaročnika. Bila je zaročena s prvim pobočnikom svojega očeta, pomorskim častnikom Kudrovim. Poroka bi se imela vršiti spomladi, a jo je preprečila vojska. Kudrovin se je s „Petropavlovskim“ potopil.

* * *

Liaojang, taborišče Kuropatkinovo, je staro mesto. Kitajci trdijo, da stoji že 2000 let. Zdaj šteje po leti do 80.000 prebivalcev, po zimi pa jih mnogo odpotuje. Danes je Liaojang lepo mesto, ki trguje z deželnimi pridelki mandžurskimi. Trgovci so večinoma kitajskega pokoljenja, ki so pa že večinoma pozabili svoj rodni jezik. Mesto je zidano v pravilnem kvadratu, katerega vsaka stran je dolga okolo dve vrsti — nekaj več kot dva kilometra. Ako bo v kratkem Harbin upravno središče Mandžurije, bo pa Liaojang gotovo postal glavno trgovsko mesto te dežele. Mesto obdajajo štirje stari zidovi, kateri imajo šest vrat.

* * *

Poročilo, ki jo je priobčil minister za promet, knez Hilkov, o svojem potovanju v Sibirijo, pravi, da bo moglo voziti na sibirski železnici začetkom poletja enajst parov vlakov. Tekom poletja se pomnoži število lokomotiv in vagonov, tako, da bo zamoglo voziti na jesen 13 parov vlakov. Na zabajkalski železnici bo koncem aprila v prometu 9 vlakov na dan.

* * *

Razmerje ruske in japonske vojne sile je sledeče: V vojnem času postavi Japonska na noge lahko 850.000 mož, Rusija pa 3,616.000 mož. Japonska armada razpolaga čez 470 do 500 topov, dočim jih ima ruska armada 4000.

* * *

Sv. oče in Rusi. — Papež je sprejel v avdijenci ruskega poslanika Gubastova, ki je določen zdaj za ruskega poslanika v Srbiji. Sv. oče se je delj časa pogovarjal ž njim, izražal svoje obžalovanje nad vojsko, zlasti nad nesrečo „Petropavlovska“ ter podelil Gubastovu red sv. Jurija.

* * *

Tako zmedenih poročil, kakor jih prinašajo listi v zadnjem trenutku, pa še ni bilo. Od jedne strani poročajo, da je Port Artur padel, ter da se nahaja v rokah Japoncev tudi Niu-Čvang. Od druge strani pa se zatrjuje, da je došla zadnji hip prav iz Port Artura vest, da so bili v neki veliki bitki Japonci strašno tepeni. Jedna japonska kolona da je bila popolnoma uničena. Zdaj pa naj ugibajo čitatelji, katera od teh vesti je resnična. Storili bodo najbolje, ako si mislijo, da je vse izmišljeno. Sicer pa bomo videli.

Domače in razne novice.

Imenovanja. — Ravnatelj učiteljišča v Kopru, g. Viktor Bežek, je imenovan članom istrskega deželnega šolskega sveta.

Imenovan je privatni docent g. dr. Friderik Pregl, rodom Ljubljančan, za izrednega profesorja fiziologične kemije v Gradcu.

Smrtna kosa. — V sredo umrla je na Rojicah pri Gorici 17-letna Katarina Blažica, hčerka gosp. Matevža Blažice, uslužbenca v Mozarjevi tovarni. To je že druga hčerka, katero je družina Blažica izgubila v teku jednega in pol leta. Žalujoči družini naše iskreno sožalje. Pokojnici pa naj sveti večna luč.

Umrl je 18. t. m. od mrtvouda zadet g. Alojzij Sorč, c. kr. poštar v Bovcu. —

Za „Šolski Dom“ je došlo upravništvu „Gorice“: Anton Šinigoj, posestnik v Mirnu 6 K; Dragotin Černigoj na Cesti 5 K. — Za „Mladega gozdarja“: Janez Remec, župnik v Škrbini 2 K. — Mesto vstopnine k veselici: Alojzij Kovačič, kaplan 2 K.

Vojaške vesti. — Dne 27. t. m. pride v Gorico poveljnik tretjega armadnega kora Nj. Prevzv. feldcajgmajster Succovaty in ostane tu dva dni. Dne 9. marca pa pride v Gorico iz Vipave čez Rihemberg 43 višjih štabnih častnikov, pod vodstvom njih načelnika barona Becka, kjer ostanejo tri dni. Iz Gorice se podajo v Ronke v Furlaniji, od tam v Nabrežino, potem v Trst, Istro in Dalmacijo. Govori se tudi, da se bodo vršile letos ali pa drugo leto na Primorskem velike vojaške vaje.

Zahvala. — Ženski oddelek društva „Šolski Dom“ šteje si v sveto dolžnost, izreči na tem mestu svojo iskreno zahvalo vsem častitim osebam, ki so s svojim radovoljnim sodelovanjem pomagale dne 17. t. m. prirejeni besedi do tako vsestransko povoljnega uspeha. Posebno bodi zahvaljeno g. pevovodji J. Mercini na vstrajnosti, s katero je pripravljal pevske zbore in vrhutega šel načelstvu pri prireditvi na roko, ter vsem častitim pevkam in pevcem; g. E Klavžarju na priredbi lepe igre ter častitim igralcem in igralkam posamičnih ulog: g.čnam L. Koršič, Z. Klavžar ter g. Jenčiču; častitima pevkama samospevov gospej Irmi Fonovi ter gospici Klementini Hrovatinovi; častitim damam in gospodom

spremljevalcem petja na raznih glasbilih: gospej Irmi Fonovi, g.čni E. Arko, ter gg.om J. Fon in E. Širca; vsem velikodušnim nadplačevalcem vstopnine ter dopošiljateljem denarnih prispevkov; konečno vsem došlim slušateljem, ki so s tako mnogobrojno udeležitvijo zagotovili priredbi lepi gmotni uspeh, ki je omogočil, da je bilo 400 K čistega dohodka oddano v blagajno „Šolskega Doma". Bog plati!

V Gorici, dne 21. aprila 1904.

Avgusta Šantel,
načelnica.

Iz Kožbane nam pišejo: Dne 9. t. m. se je vršila v Kožbani volitev župana in 3 podžupanov. Za župana je bil izvoljen prejšnji župan in bivši občinski upravitelj g. Anton Blažič, za podžupane pa: Anton Molar iz Skrljevega, Fran Kabaj iz Hlevnika in Fran Erzetič iz Slapnika. Pri volitvi je bil navzoč g. c. kr. namestništveni svetnik in voditelj okr. glavarstva v Gradišči pl. Fabris Volitev se je izvršila v najlepšem soglasju. S tem svojim soglasnim činom so pokazali novoizvoljeni starešine, da hočejo složno delovati med seboj ter da je bilo brez uspešne pri njih vse podpihovanje od strani neprijateljev miru in sloge, ki so se pred volitvijo mnogo trudili, da bi zasejali tudi med novimi starešini prepir in razdor. Te lepe sloge, ki vlada med novimi starešini, veselil se je tudi sam g. voditelj okr. glavarstva. S tem bode vendar konec prepiru v naši občini. — Tudi pri nas smo imeli še precej močno burjo, ki je pa kmalu ponehala. Narava se pri nas krasno razvija v svoji pomladanski opravi. Sadno drevje lepo cvete in je deloma že odcvetlo, in nadejamo se letos dobre sadne letine.

Postopanje gor. mestnih uslužbencev z našimi ljudmi na sadnem trgu. — Iz Cerovega nam pišejo: Dne 14. t. m. prinesla je neka Slovenka na trg nekaj jajc in masla. Ker se ni postavila najbrže na pravi prostor, zareži nanjo neki magistratni uslužbenec v laškem jeziku, česar pa žena ni razumela. Nazadnje ji ta odvzame jerbas ter ga zapre v neki prostor, kjer ga je žena še le ob 1. uri popoludne dobila nazaj. — Omenjeni ženi pa se je jako mudilo domov, kjer so nanjo čakali bolni otroci. Tako postopanje je brezobzirno, kakor je tudi brezobzirno od mestnega magistrata, če postavlja na mestnih trgih za uslužbence take ljudi, ki ne poznajo slovenskega jezika, ko je mestnemu magistratu dobro znano, da je od onih ljudi, ki prinesejo prodajat na goriški trg jajca in maslo, sto od sto Slovencev.

Mrzlek. — V zadnji svoji seji je goriško mestno starešinstvo sklenilo pogodbo s tvrdko Kurz in tovariši z Dunaja, vsled katere bode goriška mestna občina izplačala tvrdki Kurz in tov. 40.000 K, ako se posreči slednji priti do zadostne količine Mrzlekove vode, ki bi se morala nahajata do 11 *m* pod Sočino razino. Ako bi se omenjeni tvrdki to ne posrečilo, bi ista nosila sama vse stroške, katere ji bo prizadejalo iskanje Mrzlekove vode. —

Deželno učiteljsko društvo za Goriško-Gradiščansko imelo bode dne 28. t. m. svoj občni zbor v dvorani Hotela „Central" ob 10. uri predpoludne.

Vojaški nabor za mesto Gorica se bo vršil dne 25. in 26. t. m., t. j. v pondeljek in torek, in sicer kakor prejšnja leta na Goriščeku v Katarinijevi hiši št. 2.

Nesreča. — Prepeljali so v tukajšnjo bolnišnico Josipa Bratino z Otlice, ker si je v nekem mlinu v Lokavcu hudo poškodoval roko.

Burja. — V torek in sredo je razsajala pri nas še precej močna burja, posebno pa po Vipavskem. Kakor se nam pripoveduje, napravila je burja posebno po gorenjem Vipavskem in pod Čavnom mnogo škode na sadju in na trtah.

Prvi majnik. — Kakor druga leta, praznovali bodo tudi letos delavci goriškega mesta in okolice dan prvega majnika na posebno slovesen način. Obdržavali bodo tudi pri ti priliki javen shod v dvorani hotela „Central", kjer se bo govorilo italijanski in slovenski.

„Društvo za podporo rokodelcev v Ajdovščini praznovalo bode dne 15. maja slovesno 25-letnico svojega obstanka. Ob tej priliki tudi prenovi in blagoslovi društveno zastavo. Program slovesnosti objavi se pravočasno.

Katoliško delavsko društvo v Mirnu priredi v nedeljo dne 8. maja t. l. zanimivo veselico s petjem, deklamacijami in igro. Natanjčnejši vspored prihodnjič.

Čitalnica v Podmelcu je priredila v nedeljo dne 17. t. m. veselico. Petje in tamburanje pod vodstvom g. Jelinčiča bilo je hvalevredno; posebno pa igra „Eno uro doktor", se je prav izvrstno obnesla; glavno svojo vlogo te igre so imeli: dr. Zajca g. Tomaž Seljak, za slugo g. Feliks Seljak in za gospodinjo g. Francka Podoreh, vsi trije so vloge prav dobro izvršili, posebno se je oblikoval g. Feliks Seljak z njegovim humorističnem obnašanjem. Občinstva se je zbralo še precej v obilnem številu, pa vendar se je pogrešalo več uplivnih oseb, kot z Grahovega, od Sv. Lucije in s Ponikov. Kaj je temu vzrok, se ne ve.

Uležnik.

Vabilo k rednemu občnemu zboru „Hranilnice in posojilnice" v Cerknem, registrovane zadruge z neomejeno zavezo, kateri se bode vršil v nedeljo dne 1. maja t. l. ob 2. uri popoldan v dvorani „Gospodarskega doma". Dnevni red: 1. Poročilo o letnem računu in potrjenje istega; 2. Razdelitev čistega dobička. 3. Volitev računskih pregledovalcev; 4. Posamezni nasveti. — Opomba: Ako bi ta zbor (ob 2. uri) ne bil sklepčen, začne se ob 3. uri drug občni zbor, ki bo smel brezpogojno sklepati. Načelstvo.

„Hranilnica in posojilnica v Mirnu" bode imela v nedeljo 8. maja t. l. ob 3. in pol uri pop. v prostorih „Kat. del. društva" poleg cerkve svoj redni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. poročilo načelstva; 2. poročilo računskega pregledovalca; 3. potrjenje računov za l. 1903; 4. volitev načelstva; 5. volitev računskega pregledovalca ter njegovega namestnika; 6. slučajnosti.

Izjava. — V 31. št. časopisa „Soča" napadel je nekdo tuk. preč. kurata, ker sodeluje z vnemo pri tuk. prostovoljnem gasilnem društvu. Društvo je ponosno, da ima med svojimi člani tako delavno moč, in tudi cela občina mora biti hvaležna gosp. kuratu za njegovo požrtvovalnost pri društvu.

Glede šarže „špricenmojster", bodi omenjeno, da je gosp. kurat to službo le vsled prošnje prevzel in jo dopisniku koj odstopi, ako isti to želi in ima voljo in sposobnost za to. Oglasite se tedaj, g. dopisnik pri načelstvu ali pa v „Soči", bomo vsaj vedeli, s kako kapaciteto imamo opraviti.

Dopisnik mora namreč biti pravi strokovnjak v brizgaličnih zadevah, saj trdi, da razume tuk. gosp. kurat o brizgalnici toliko, kot zajec na boben. Morda pa misli dopisnik, da je črna suknja vir pozabljivosti?

Še nekaj! Da je bil pri požaru v Bovcu „špricenmojster" popolnoma na svojem mestu, priča dejstvo, da je isti izročil načelniku obe brizgalnici v dobrem stanu, in da sta isti vspešno delovali celo noč do 5. ure zjutraj. Bovške brizgalnice so se zalepile in tudi kobaridska brizgalnica ni mogla več vode metati, a naši dve sta — vsled opreznosti — delali neprenehoma.

Prostovoljno gasilno društvo na Srpenjci.

Plačevalcem pridobnine v tolminskem okraju. — C. kr. okrajno glavarstvo v Tolminu naznanja, da je zapisek o pridobninskem davku III. in IV. razreda razgrnen na upogled od 18. t. m. dalje skozi 14 dnij med uradnimi urami na tem okrajnem glavarstvu.

Služba cestarja za stavbeni okraj goriški je razpisana. Mesečno plačilo 45 kron, ali brez pravice do provizije. Nameščenec pa more dobiti milodarno plačilo 40 stotink do 1 K 8 stot., ako je po desetletnem službovanju postal nesposoben za službo. Prositelji morajo dokazati, da so vešči slovenskemu in italijanskemu jeziku. Oni, ki znajo nekoliko nemški, imajo prednost. Prošnje je uložiti do 31. maja na c. k. okrajnem glavarstvu.

Cerkveni rop na Razdrtem. — V cerkvi na Razdrtem so bili ukradeni prejšnji teden ti le predmeti, in sicer dva keliha, dve monštranci, jeden ciborij in dva zlata venca s kipa Matere Božje. Sumi se, da so bili tatovi trije Italijani.

Avstrijski „Lloyd". — Ker so se zadnji čas raznašale vesti, da „Lloyd" proda svoj arzenal v Trstu nekemu tujemu podjetju, predlagal bo posl. vitez Vuković v pribodnji seji industrijskega sveta, naj posebni odsek še letos poroča o obnovitvi pogodbe z „Lloydom" ter se naj vladi naroči, da prepreči, da bi prišla ta važna ladijedelnica v tuje roke ali pod tuje nadzorstvo. — „Lloydov" predsednik dvorni svetnik Becher je izjavil, da te vesti niso resnične.

Olomuški nadškof. — Z Dunaja se poroča, da se izvrši imenovanje olomuškega nadškofa še pred Binkoštmi in sicer, da je popolnoma dognana stvar, da bode postal olomuški nadškof sedanji brnski škof monsig. dr. Bauer, a brnski škof da postane monsig. grof Huyn.

Štrajk ogerskih železničarjev. — V torek zvečer med 6. in 7. uro pričeli so na vseh državnih železnicah štrajkati ogrski železničarji, tako, da je bil železniški promet po celi Ogrski ob 8. uri zvečer popolnoma ustavljen. Vlaki, prihajajoči od raznih stranij v Budimpešto ali pa tudi odhajajoči v druga mesta, ustavili so se med 6. in 7. uro na istem mestu, kamor so takrat dospeli in sicer večinoma na malih postajah in celo med postajami. Vsi potniki prišli so zaradi tega v strašne zadrege. O štrajku ni pred tem časom občinstvo ničesar vedelo, tako, da je prišlo v Budimpešti na razne postaje več ljudi, ki so hoteli z večernimi vlaki odpotovati in so v ta namen že tudi ukupili vozne listke. Drugi so pa prišli pričakovat znance in prijatelje, ki so imeli dospeti isti večer iz raznih mest in krajev. Vsi železničarji, nahajajoči se v službi pri raznih železnicah na budimpeštanskih postajah, so pa nekaj minut po 6. uri kar zapustili postaje ter na tihoma odšli, kamor se jim je zljubilo. Na raznih postajah, tako na priliko na črtah med Dunajem in Budimpošto, kakor tudi med Reko in Budimpešto, so prosili potniki železničarje, naj jih vendar za božjo voljo pripeljejo do zaželjenega cilja, in našel se je semtertja kak mašinist, kateremu so se potniki usmilili, ali zastonj. Vsi drugi železničarji so se temu uprli in so rekli, da vlak ne pojde dalje, ako ne čez njihova trupla. Misliti si je lahko, kaka zmešnjava je vsled tega nastala in kake posledice že v prvem hipu. Tako n. pr. poročajo iz Budimpešte, da je že prvi dan podražil v Budimpešti živež za kakih 25% in bi bilo se bati gotove lakote, ako bi štrajk predolgo trajal. Ogrski min. predsednik je sicer rekel, da hoče vlada strogo postopati proti železniškim uradnikom, ker so s takim postopanjem prelomili prisego. — Skrbeti se je tudi takoj začelo, da bi se štrajkujoči železničarji vsaj deloma nadomestili z vojaki, ki so vešči v železniški službi; a priskrbelo se je tudi, da se vse železniške proge strogo nadzorujejo po vojaštvu in po orožništvu, da bi štrajkujoči kake proge ne poškodovali, tako, da bi se na nji lahko zgodila kaka nesreča, v slučaju, da bi oskrbovali železniški promet vojaki, ter nadomestavali strajkujoče. — Povod nepričakovanemu štrajku dala je prepoved železniške uprave, vsled katere je bilo prepovedano železničarjem iz raznih krajev udeležiti se velikega shoda železničarjev, ki se je imel vršiti v Budimpesti in se jim tudi zažugalo, da se bode postopalo disciplinarnim potom proti vsem onim, ki bi se pregrešili proti omenjeni prepovedi. Vlada hotela je z omenjeno prepovedjo omejiti gibanje železničarjev, ki je postajalo zadnje dni vedno živahnejše, a dosegla je nasprotno, kajti izzvala je štrajk, na katerega ni bil nihče pripravljen. Sicer pa pride gotovo v najkrajšem času do sporazumljenja. Do kakih velikanskih sitnostij dovede tak štrajk, služi v dokaz brzojavka iz Požuna, ki pravi, da so morali tam na dražbi prodati 20.000 litrov mleka in 150 kvintalov telečjega mesa, ki je bilo namenjeno v Budimpešto, a bi se gotovo pokvarilo, ako bi še delj časa ostalo v vozovih onih vlakov, ki so stali na raznih progah, kakor tudi dejstvo, da je med nekimi postajami blizu Požuna ostalo 200 vagonov polnih goveje živine, kateri niso imeli niti kaj dati jesti. Med Dunajem in Budimpešto se bo odslej, dokler ne konča štrajk, odpravljala pošta s parniki, po katerih se bodo morali voziti tudi vsi oni, ki imajo v teh dveh mestih kaj posla. V Budimpešto so prihajali te dni od vseh strani železničarji, ki so nameravali imeti tam velik shod. Iz Zagreba odpravilo se jih je v Budimpešto 450, a od teh, ki so bili večinoma poduradniki, aretirali so jih 350, češ, da so ravnali proti zapovedi svojih predstojnikov.

***

V Ogrski poslanski zbornici se v zadnjih par dneh razpravlja in govori mnogo o štrajku železničarjev. Ministerski predsednik Tisza je izrekel nado, da se štrajk v kratkem mirnim potom poravna. Objednem je naznanil v zbornici, da je železniška uprava poskrbela, da so že v četrtek začeli voziti osebni vlaki med Budimpešto in Dunajem. Pošta pa se je začela prevažati z vozovi, in kjer to gre tudi po ladijah. Vlada najbrže predloži zbornici že te dni zakonski načrt, s katerim se bodo uravnale plače železničarjev.

***

Štrajk še vedno nadaljuje. Vlake, ki odhajajo iz Budimpešte oskrbujejo vojaki. Govori se, da namerava vojna uprava mobilizirati del reserve, tako, da bodo primorani oni železničarji, ki so še v reservi, potem kot vojaki opravljati službo železničarjev. Škoda, katero provzročuje štrajk, ceni se vsak dan na jeden miljon kron.

Dognano je, da so obče priljubljene in vsestransko razširjene »kapljice sv. Marka,« mestne lekarne v Zagrebu. Markov trg, najpotrebnejše v vsaki hiši. Podati se jih more bolnikom kot prvo pomoč, zdravim pa v odvrnitev boleznij. Zato pa opozarjamo p. n. gg. čitatelje na današnji oglas »Mestne lekarne« v Zagrebu, Markov trg, na 4. strani.

Zahvala.

Najprisrčnejša zahvala bodi vsem p. n. prijateljem, znancem in c. kr. uradnikom, kateri so se udeležili pogreba moje soproge.

Kobarid, 21. aprila 1904.

Josip Kranjc,
št. 73.

Zahtevajte

v svoj prid vselej

pristno Kathreinerjevo

Kneippovo sladno kavo

samo v zavojih z varstveno znamko župnika Kneippa in z imenom Kathreiner ter se skrbno izogibajte vseh manj vrednih posnemkov.

Štev. 314.

Dražbeni razglas.

V tukajšnjem županstvu se odda na dražbi graditev »Občinskega Doma«, ki bode obsegal hram, pritličje in prvo nadstropje v dolgosti 16·08 m in širokosti 13·46 m.

Načrti in dražbeni pogoji so vsakemu ponudniku na razpolago v občinski pisarni, kjer dobi tudi izpis podrobnih načrtov z vsemi potrebnimi merami in s predmetnim troškovnikom, kateremu mora pri vsaki točki dodati sam namerovane cene.

Pismene ponudbe z varščino 5% ponudne svote prejema županstvo do 2. maja t. l.

Podrobnosti o vsem podaja podpisano.

Županstvo v Mirnu
dne 13. aprila 1904.
J. K. Faganelli, l. r.
župan.

Pozor!

Slavnemu občinstvu naznanjamo tim potom, da bivši naš potovalec gosp. **Josip Kerševani** iz Bilj ni več pooblaščen na naš račun sklepati pogodbe. Tvrdka Saunig & Dekleva nima ž njim nobene zveze več od 1. oktobra 1903.

Saunig & Dekleva,
zaloga šivalnih strojev, Gorica.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 **GORICA** Via Giardino 8

priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih,

briskih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Proda se

dvonadstropna hiša

z lepim vrtom tik ceste v ulici Pietro Zorutti št. 11.

Pogoji se izvedo ravno tam.

Odlikovana kamnoseška delavnica

Janeza Culot

se zalogo nagrobnih spomenikov, marmornatih podob, fotografij na porcelanu, raznih del za cerkve itd.

preselila

se je iz ulice Koren v ulico **sv. Antona hiš. štev. 16 pri cerkvi. - - -**

A. Krušič

trgovec in krojaški mojster

Gorica, ulica Gius. Verdi št. 33

naznanja slav. občinstvu, da je dobil ravnokar *sveže angleško in avstrijsko blago, kakor tudi svežih izgotoljenih oblek in površnikov* raznih vrst v veliki izberi za bližajočo pomladno sezono.

Izdelek iz lastnega blaga jamčim.

Odda se v najem

HIŠA Z VRTOM

v Št Petru pri Gorici

zelo primerna za malo družino ali vpokojenega gospoda. — Več pove upravništvo.

Gostilna

„pri Žagarju“

tik nove postaje

na Blančah,

toči

vedno naravna domača črna in bela vina. Kuhinja je preskrbljena vedno z gorkimi in mrzlimi jedili. Cene zmerne.

Priporoča se za obilen obisk iz mesta in dežele.

Anton Kuštrin

Gosposki ulica h. štev. 25,

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfù istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po ½ kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnideršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družba sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičeveg mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva,

v Pevmi,

za Soškm mostom, p. Gorica,

priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, ter na novo otvorjeno

podružnico

na voglu prišedši od Soškega mosta proti Gorici v hiši g. Fogarja h. št. 42.

V delavnici se izdelujejo vsa v sodarsko in kolarsko stroko spadajoča dela, in postrežba z lesom po najnižji ceni. —

Pri svetem Antonu Padovanskem

NOVA ZALOGA

cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2 (za mestno hišo)

Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov kvadratov, kolarjev Leo, prsnikov, misalov, brevirjev, ritualov, diurnov in neštevilno nabožnih različno fino vezanih knjig, svečnikov, križev, svetilnic, kelihov, ciborjev se srebrno kupo.

Jedina zaloga za celo Primorje kipov o vsakovrstni velikosti in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno za vlažne cerkve.

Zaloga sveč iz čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I. in II. vrste, podob, vencev, križčev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetlic in vsakovrstnih drugih del spadajočih k bogočastju, izvršijo se vezenja (ricami) najfinejša za zastave, pregrinjala i. dr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, pri kojej je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem **Anton J. Vogrič.**

„Narodna tiskarna“ priporoča vizitnice.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka

Te glasovite in ne nadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni. Posebno odstranjujejo trganje po kosteh, nogah in rokah ter ozdravejo vsak glavobol. One delujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar in izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo ščitijo kri in čreva. Te preženejo velike in male gliste ter bolečine po teh provzročene.

Tudi delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter „koliko“ in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in od te izvirajoče bolesti.

Te kapljice so najboljše sredstvo proti bolezni na maternici in „madronu“, in zato ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši

Dobivajo se samo v **„Mestni lekarni v Zagrebu“.** Naročuje se edino in **točno** le pod naslovom:

„Mestna lekarna“, Zagreb, Markov Trg štev. 40,
poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot **en ducat** (12 steklenic) se ne pošilja. Cena je naslednja in sicer **franko** na vsako pošto:

1 ducat	(12 steklenic)	K 4·— h	4 ducat	(48 steklenic)	K 14·60 h
2 „	(24 „)	„ 8·— „	5 „	(60 „)	„ 17·— „
3 „	(36 „)	„ 11·— „			

Priznalnih pisem imam na tisoče, da jih ni mogoče vseh tukaj ponatisniti, zato navedem imena le nekaterih gospodov, ki so s posebnim vspehom uporabljali kapljice sv. Marka, ter poponoma ozdravili: Iv. Barentinčič, učitelj Janko Kišur, kr. nadlogar; Štefan Barčić župnik; Ilija Manič, opančar; Sofija Vuhelić, šivilja; Jožef Seljanić, kmet itd. itd

Mestna lekarna

Zagreb,

Markov trg štev. 40, poleg cerkve sv. Marka.

Vstanovljena l. 1360.

Kapljice sv. Marka.

Krojaška zadruga

Gorica, Gosposka ulica 7,

naznanja,

da prodaja oblačila za dame in gospode, Perkale, Zephyr in drugo manifakturno blago posebno za spomladni in letni čas, blago vseh kakovosti in po najnižje mogočih konkurenčnih in stalnih cenah.

Vzorci najnovejše izbere se na zahtevanje pošiljajo brezplačno in poštnine prosto.

Svoji k svojim! **Svoji k svojim!**

Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba, da edina hrvatska zavarovalna družba

„CROATIA“

stoječa pod *pokroviteljstvom* slob. in kralj. glavnega mesta Zagreb

z jamstveno glavnico 500.000 kron
in temeljno glavnico 200.000 kron

sprejemlje vsako vrsto nepremičnim (hiše, gospodarska poslopja, tovarne) ter premičnin (kakor pohištvo, gospodarsko orodje, stroje, živino, žito, slamo, seno, blago v skladiščih ali na prostem itd.) v zavarovanje proti ognju in streli ob najnižjih cenah in z najboljšim jamstvom. — Ista posreduje za svoje zavarovance posojila na nepremičnine pri prvih denarnih zavodih. **Dolžnost vsakega dobrega Slovana je zavarovati se pri domačem zavodu** — že da ne gre denar v tujino.

Glavno zastopstvo za Trst, Istro in Goriško je ravnateljstvo izročilo gosp. IVANU GORUP-U, inšpektorju pri „The Mutual“, **Trst, ulica Miramar 11.**

Svojim **pravnim konzulentom** za te kraje je imenovalo gosp. **dr. Otokarja Rybařa, odvetnika v Trstu.**

Vrhovno poverjeništvo za Goriško in Gradiščansko v Gorici, ulica Barzelini štev. 22.